

ע"פ 3597/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 3597/19

לפני:
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערערת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי נצרת
בתיק פ 070090-11-17 שניתן ביום 17.04.2019
על ידי כבוד השופט ג' אזולאי

תאריך הישיבה: כ"ו באלול התשע"ט (26.09.2019)

בשם המערערת: עו"ד שרית חתוקה
בשם המשיב: עו"ד ארגב ארצי
בשם שירות המבחן: עו"ס ברכה וייס

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. המשיב הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת קטין וגרימת חבלה של ממש לפי סעיף 368ב(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי המתואר בכתב האישום, ביום 19.11.2017 בשעות הבוקר, נסע המשיב למתחם בו שהה המתלונן כשהוא מצויד במוט עץ גדול. כאשר המשיב הבחין במתלונן, קטין כבן 15, הוא עצר את רכבו, התקרב אליו במהירות והיכה אותו בחוזקה בראשו באמצעות המוט שהכינו מבעוד מועד. בעקבות מעשיו של המשיב, המתלונן חש סחרחורת וכאבי ראש, נגרמה לו המטומה בצד שמאל של ראשו, ונזקק לטיפול רפואי.

כתב האישום ייחס למשיב הכאתו של קטין נוסף במהלך האירוע, אך בהכרעת הדין המשיב זוכה מאישום זה מחמת הספק.

2. בית משפט קמא קבע כי מתחם הענישה ההולם את מעשי המשיב נע בין מאסר מותנה לבין שנת מאסר בפועל. זאת, עקב נסיבות חייו; הסכם הסולחה והפיצוי הכספי ששילם המשיב למתלונן במסגרת הסולחה; ונוכח המלצת שירות המבחן.

למשיב שתי הרשעות קודמות והוא ריצה שני עונשי מאסר בפועל בגין עבירות של שוד מזוין, האחת משנת 2013 בגינה נידון למאסר בפועל למשך 20 חודשים; השניה משנת 2014 בגינה נידון למאסר בפועל למשך 36 חודשים. בגין ההרשעה האחרונה, תלוי כנגד המשיב מאסר מותנה בר הפעלה של שנים עשר חודשים. ולא רק זאת, אלא שגם את העבירה מושא ההרשעה השניה, ביצע המשיב במהלך התקופה בה היה נתון במאסר על תנאי בגין הרשעתו הראשונה.

למרות זאת, מצא בית משפט קמא להורות על הארכת המאסר המותנה בן שנים עשר החודשים למשך שנתיים נוספות, וכן חייב את המערער לעמוד בפיקוח שירות המבחן למשך שישה חודשים.

3. על כך נסב ערעור המדינה.

בתמצית, נטען כי העונש הלא מוחשי בדמות הארכת המאסר המותנה מהווה סטייה כפולה מהוראות הדין – הן סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם, הן סטייה מן הכלל המורה על הפעלת עונש המאסר על תנאי.

מנגד, המשיב תמך יתדותיו בפסק דינו של בית משפט קמא אך היה נכון להצטרף להמלצה של שירות המבחן להטיל על המשיב בנוסף, גם שירות לתועלת הציבור.

4. דין הערעור להתקבל.

העבירה בה הורשע המערער בוצעה לאחר תכנון מוקדם, ובהינתן שהמערער היכה את הקטין בראשו, אך בנס יצא הקטין מהאירוע ללא פגיעה קשה. הסיבות שהביאו את המשיב לביצוע העבירה אינן סיבות מקלות ויש לקחת בחשבון את פערי הכוחות בין המערער, אדם בוגר בן 28, לבין הקטין.

ועיקרו של דבר. עיינו בתסקירי שירות המבחן, ולא התרשמנו מנסיבות שיש בהן כדי להצדיק את הארכת התנאי. נקודת המוצא קבועה בסעיף 55(א) לחוק העונשין, ולפיה "מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי". לתנאי זה נקבע חריג בסעיף 56(א), ולפיו "אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות העניין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי המצדיקים הארכת תקופת התנאי".

במקרה דנן, ההליך השיקומי שעבר המשיב אינו כזה שיש בו כדי להצדיק הארכה של תקופת התנאי. המשיב נדון לראשונה למאסר בפועל לתקופה של 20 חודשים. במהלך תקופת מאסרו הראשונה, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של המשיב. במהלך תקופת מאסרו השנייה, בגינה נדון המשיב למאסר בפועל של 36 חודשים, שירות המבחן התרשם כי המשיב החל להבין באופן הדרגתי את המצב הבעייתי בו הוא נמצא והוא החל להשתלב

בתכניות טיפול שונות למשך כשנה. לאחר שהמשיב שוחרר שחרור מוקדם ממאסרו, הוא שולב במסגרת הוסטל בה שהה תשעה חודשים, שיתף פעולה בצורה טובה והצליח להשתלב בעבודה. לאחר מספר חודשים בהם התגורר בדירה ששכר בצורה עצמאית, המשיב עבר לגור בבית הוריו שבכפר, וניתק את הקשר עם מסגרת ההוסטל, על דעת עצמו. הסתבכותו בעבירה הנוכחית, שעה שעונש מאסר על תנאי של שנה מרחף מעל ראשו, ולאחר שכבר הושטו עליו בעבר 56 חודשי מאסר בפועל, מעידה כי המשיב לא הפנים את לקחו.

לא נעלם מעינינו כי בעקבות העבירה מושא דיונו, שולב המשיב בצו פיקוח מעצר בקבוצה של עצורי בית, גילה הבנה לחומרת העבירה אותה ביצע, ושיתף פעולה באופן יציב ואחראי. שירות המבחן ציין כי המשיב הופנה למסגרת טיפול ייעודית לתחום ההתמכרויות, והינו מודע למשמעות המשך הטיפול וחשיבותו. בנוסף, המשיב הופנה להליך שיקום תעסוקתי, במסגרתו הוא עתיד לקבל הכשרה לימודית בתחום מכונאות רכב. בנתונים אלה ניתן להתחשב לצורך גזירת העונש, ואף תוך סטייה מרף הענישה הנוהג משיקולי שיקום. אלא שהמשיב נמצא אך בתחילתו של הליך השיקום, ובהינתן עברו הפלילי כאמור לעיל, איננו רואים נסיבות מיוחדות המצדיקות את הארכת התנאי.

5. אשר על כן, אנו משיתים על המשיב מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים ומורים על הפעלת המאסר על תנאי של 12 חודשים בחופף, כך שסך הכל ירצה המשיב מאסר בפועל של 12 חודשים.

המערער יתייצב לריצוי עונשו ביום 24.11.2019 עד השעה 10:00 בימ"ר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, י"ב בחשוון התש"ף (10.11.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט